

**Nore og Uvdal
kommune**

Status kommunedelplan for beitebruk

Møte i Nore og Uvdal hytteforum
06.09.2019

Kommunedelplan for beitebruk

Formål

- Målet med beitebruksplanen er å dokumentere beitebruken i utmarka og synliggjøre de verdiene som utmarksbeite representerer. Beitebruksplanen vil være et viktig kunnskapsgrunnlag både i planarbeid, saksbehandling og ved vurdering av framtidig arealbruk. En vil gjennom en handlingsplan foreslå tiltak som styrker beitebruken og reduserer konfliktnivået.

Kommunedelplan for beitebruk

Bakgrunn

- Bakgrunnen for arbeidet med kommunedelplan for beitebruk er at arealbruken i kommunen er i stadig endring, det er flere interesser knyttet til utmarksområdene nå enn tidligere. I Nore og Uvdal kommune er det flere sterke arealinteresser som beitebruk, reiseliv, friluftsliv og hyttebygging. Noen områder er i dag preget av økt konfliktnivå mellom beitebruk og økende press på utmarka gjennom hyttebygging og økt turisttrafikk, samt gjengroing av områder som tidligere ble beitet. I enkelte deler av kommunen er rovdyrproblematikk hovedårsak til redusert bruk av utmarksbeiteområder. Det er og utfordringer med økende grad av gjengroing i innmarksbeiteområder, som følge av for lavt beitetrykk, ensidig beiting og eiendommer som ikke har drift med husdyr lenger.
- Det vil gjennom planarbeidet være viktig å skape en felles forståelse mellom ulike næringer for verdien og nytten av beiting for å skape et åpent, variert og vakkert kulturlandskap, og at dette også har stor verdi for andre enn beitebrukeren.

Status kommunedelplan for beitebruk

- Det ble varslet om oppstart av planarbeid og planprogrammet ble lagt ut til høring 19.12.2017, med høringsfrist 02.02.2018
- Planprogram vedtatt i Kommunestyret - 19.03.2018:
- Møter i referansegruppa for innspill og arbeid med planutkast og tiltaks- og handlingsplan: 8. mars 2018 og 10. april 2019
- Planprosessen ble dessverre utsatt som følge av merarbeid med håndtering av avlingssvikt i jordbruket i 2018 og behandling av erstatningssaker vinteren 2018/2019

Videre status kommunedelplan for beitebruk

- Det vil legges fram sak for Formannskapet oktober 2019 hvor en foreslår og legge planutkast ut på høring. Det vil bli høringsperiode på minimum 6 uker, med minst ett åpent møte i høringsperioden
- Etter høringsperioden vil innspill til høringsutkastet gjennomgås og eventuelle endringer gjøres før forslag til kommunedelplan oversendes for sluttbehandling i formannskap og kommunestyre tidlig i februar/mars 2020

Foreslåtte tiltak knyttet til bruken av utmark, informasjonsarbeid mv.

- Utarbeide veileder for inngjerding av fritidstomter med krav til godkjente gjerder, gjerdehold, tilsyn og vedlikehold samt informasjon om beitedyr.
- Informere om landbruk og utmarksbeite på møte i hyttevelforeninger, hytteforum m.fl.
- Informasjon/infotavler om beitedyr, båndtvang mv. på parkeringsplasser, innfartsårer
- Invitere hytteinnbyggerne til å delta på sausank eller tilsyn mv. for å formidle kunnskap og øke forståelsen for beitedyr og beiterett i utmark
- Ta hensyn til beitebruk og andre brukere av turstier som krysser beiteområder. Legge til rette med gjerde klyv og selvlukkende grindløsninger f.eks.
- Benytte eksisterende magasin el. som går ut til innbyggere og hytteeiere for å informere om aktuelle tema knyttet til beitebruk (båndtvang, konsekvensene av løshund, fordelene ved beitebruk mht. kulturlandskap og friluftsliv).
- Har hytteforumet innspill til medvirkning i høringsperioden ?

Inngjerding hyttetomter

- Kommunen får ofte spørsmål fra hytteeiere om de kan sette opp gjerde rundt hytta for å holde beitedyr borte fra tomta. I mange kommuner er det generelt ikke lov til å gjerde inn fritidseiendommer, men det er bestemmelsene i den enkelte kommunedelplan og evt. reguleringsplan for området som er avgjørende for hva som tillates
- I Nore og Uvdal kommune er det i de fleste kommunedelplaner bestemmelser om at en kan få tillatelse til å gjerde inn et begrenset areal rundt bygninger på tomta etter søknad til kommunen med kopi til grunneier. Dette gjelder i områder hvor det oppstår konflikter i forhold til beitedyr. Det stilles krav til estetikk og kvalitet på gjerdet.

Krav til gjerder

- Et godt gjerde skal være minst en meter høyt, og være så tett at småfe ikke kan smette igjennom, og være uten piggråd eller anna som dyr kan sette seg fast i. Grinder skal slå utover
- En må huske på at beitedyr er til nytte fordi de holder vegetasjonen nede. Tenk derfor gjennom hvor stort areal som er nødvendig å gjerde inn
- Den som er ansvarlig for gjerdet, skal føre nødvendig tilsyn med disse og gjennomføre nødvendige tiltak for å kunne oppdage, forebygge og avhjelpe fare for unødige påkjenninger og belastninger
- Et permanent gjerde som skigard, bordgjerde eller rustfritt nettinggjerde er helt greit, men disse trenger årlig vedlikehold.

Hvilke gjerder er ikke greie å benytte ?

- **Trådgjerder eller midlertidige nettinggjerder er ikke greit.**
- Dyr har lett for å vikle seg inn og bli sittende fast. Også med strøm på kan dyrene forsøke å hoppe over eller sparke til gjerdet og bli sittende fast. Slike gjerder krever daglig tilsyn.

Et slikt elektrisk plastnettinggjerde **MÅ** tilkobles strøm og skal ha daglig tilsyn.

Det er dessverre flere tilfeller av sau som setter seg fast og dør i slike nettinggjerder hver beitesesong

